EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.10.2023
COM(2023) 680 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) komisjonile delegeeritud volituste rakendamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) komisjonile delegeeritud volituste rakendamise kohta

1. SISSEJUHATUS JA ÕIGUSLIK ALUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta[1] (edaspidi „püsivate orgaaniliste saasteainete määrus“) rakendatakse püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni (edaspidi „Stockholmi konventsioon“), millele kirjutati alla 23. mail 2001 ja mis kiideti Euroopa Ühenduse nimel heaks nõukogu otsusega 2006/507/EÜ[2]. Lisaks sellele rakendatakse püsivate orgaaniliste saasteainete määrusega 1979. aasta piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni püsivate orgaaniliste saasteainete protokolli (edaspidi „protokoll“), mille liit kiitis heaks 19. veebruaril 2004[3]. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruses on sätestatud meetmed, millega vähendatakse püsivate orgaaniliste saasteainete sihipärasest tootmisest ja kasutamisest ning juhuslikust tootmisest tulenevat keskkonda sattumist või lõpetatakse see.

Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 15 lõikega 1 on komisjonile antud õigus võtta kõnealuse määruse artiklis 18 sätestatud tingimustel vastu delegeeritud õigusakte määruse I, II ja III lisa muutmiseks, et kohandada neid lähtuvalt konventsiooni või protokolli lisades esitatud ainete loetelus tehtavatest muudatustest, kui liit on asjaomast muudatust toetanud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 9 vastu võetud nõukogu otsusega, või määruse I ja II lisa kehtivate kannete või sätete muutmiseks, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga.

Käesoleva aruandega täidab komisjon talle püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikega 2 pandud kohustust. Artikli 18 lõike 2 kohaselt peab komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande talle püsivate orgaaniliste saasteainete määrusega delegeeritud volituste rakendamise kohta. Aruanne tuleb koostada hiljemalt üheksa kuud enne 15. juulil 2019 alanud viieaastase delegeerimisperioodi möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

2. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE

Aruandes käsitletava perioodi jooksul võttis komisjon vastu kuus delegeeritud õigusakti, millega muudeti teatavaid püsivate orgaaniliste saasteainete määruse mitteolemuslikke osi. Kõnealused delegeeritud õigusaktid võeti vastu püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 15 lõike 1 alusel.

Võeti vastu järgmised õigusaktid.

[1] ELT L 169, 25.6.2019, lk 45.

[2] Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1).

[3] 1979. aasta piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni protokoll püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 81, 19.3.2004, lk 37).

2.1. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/784[4]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOA-ga seotud ühendite I lisa A osa loetellu kandmise üksikasjad, eelkõige erandid, arutati ja selle üle konsulteeriti liikmesriikide poolt püsivate orgaaniliste saasteainete määruse kohaselt määratud riiklike asutuste, Euroopa Kemikaaliameti, tööstusharu ja kodanikuühiskonna esindajatest koosneva eksperdirühma[5] (edaspidi „püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühm“) 13. juuni 2019. aasta ja 26. novembri 2019. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne teist koosolekut. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 8. aprillil 2020 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/784 avaldati 15. juunil 2020 ja seda kohaldatakse alates 4. juulist 2020.

2.2. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1203[6]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks muudatused I lisa A osas esitatud perfluorooktaansulfoonhapet ja selle derivaate (PFOS) käsitlevas kandes, arutati ja selle üle konsulteeriti püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühma 13. juuni 2019. aasta ja 26. novembri 2019. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne teist koosolekut. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 9. juunil 2020 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1203 avaldati 18. augustil 2020 ja seda kohaldatakse alates 7. septembrist 2020.

2.3 Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1204[7]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks dikofooli I lisa A osa loetellu kandmise üksikasjad, arutati ja selle üle konsulteeriti püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühma 26. novembri 2019. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne koosolekut. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 9. juunil 2020 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1204 avaldati 18. augustil 2020 ja seda kohaldatakse alates 7. septembrist 2020.

---

[4] Komisjoni 8. aprilli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/784, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa seoses perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOA-ga seotud ühendite loetellu kandmisega (ELT L 188 I, 15.6.2020, lk 1).

[5] https://intragate.ec.europa.eu/regexpback/screen/expert-groups/details?groupId=1656.

[6] Komisjoni 9. juuni 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1203, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa seoses perfluorooktaansulfoonhapet ja selle derivaate (PFOS) käsitleva kandega (ELT L 270, 18.8.2020, lk 1).

[7] Komisjoni 9. juuni 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1204, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa seoses dikofooli kandmisega nimekirja (ELT L 270, 18.8.2020, lk 4).

2.4 Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/115[8]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks muudatused I lisa A osas esitatud perfluorooktaansulfoonhapet (PFOA), selle soolasid ja PFOA-ga seotud ühendeid käsitlevas kandes, arutati ja selle üle konsulteeriti püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühma 9. juuni 2020. aasta ja 24. novembri 2020. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne teist koosolekut. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 27. novembril 2020 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/115 avaldati 2. veebruaril 2021 ja seda kohaldatakse alates 22. veebruarist 2021.

2.5 Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/277[9]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks muudatused I lisa A osas esitatud pentaklorofenooli ning selle soolasid ja estreid käsitlevas kandes, arutati ja selle üle konsulteeriti püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühma 26. novembri 2019. aasta, 9. juuni 2020. aasta ja 24. novembri 2020. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne kolmandat koosolekut. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 16. detsembril 2020 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/277 avaldati 23. veebruaril 2021 ja seda kohaldatakse alates 15. märtsist 2021.

2.6 Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/2291[10]

Delegeeritud õigusaktis järgitud lähenemisviisi, millega määrati kindlaks muudatused I lisa A osas esitatud heksaklorobenseeni käsitlevas kandes, arutati ja selle üle konsulteeriti püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühma 8. juuni 2021. aasta, 23. novembri 2021. aasta ja 2. juuni 2022. aasta koosolekul. Püsivate orgaaniliste saasteainete eksperdirühmaga konsulteeriti komisjoni delegeeritud määruse eelnõu teemal, mis tehti kättesaadavaks enne koosolekuid. Komisjon võttis delegeeritud õigusakti vastu 8. septembril 2022 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõikes 6 sätestatud kahe kuu jooksul ei esitanud kumbki institutsioon delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/2291 avaldati 23. novembril 2022 ja seda kohaldatakse alates 13. detsembrist 2022.

2.7. Delegeeritud volitused, mida aruandeperioodil ei kasutatud

Püsivate orgaaniliste saasteainete määrusega delegeeritud volitusi võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikli 4 lõikega 3 ja artikli 10 lõikega 2 aruandeperioodil ei kasutatud,

[8] Komisjoni 27. novembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/115, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOA-ga seotud ühendite osas (ELT L 36, 2.2.2021, lk 7).

[9] Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/277, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) I lisa pentaklorofenooli ning selle soolade ja estrite osas (ELT L 62, 23.2.2021, lk 1).

[10] Komisjoni 8. septembri 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2291, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) I lisa heksaklorobenseeni osas (ELT L 303, 23.11.2022, lk 19).

kuna liikmesriigid ei esitanud taotlusi lubada mõnda ainet toota ja kasutada suletud süsteemis kasutatava piiratud kasutuskohaga vaheainena vastavalt artikli 4 lõikele 3 ning samuti puudus vajadus muuta kooskõlas artikli 10 lõikega 2 selliste ainete loetelu, mille suhtes kohaldatakse kohustuslikku seiret. Kuna olukord võib igal ajal muutuda, on oluline, et komisjonil oleks õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega kohandatakse püsivate orgaaniliste saasteainete määrust, et kajastada neid muutusi.

3. KOKKUVÕTE

Kõnealuse aruandeperioodi jooksul kasutas komisjon püsivate orgaaniliste saasteainete määrusega talle delegeeritud volitusi kuuel korral eespool mainitud õiguslikul alusel. Komisjon on seisukohal, et artikli 4 lõikega 3, artikli 10 lõikega 2 ja artikli 15 lõikega 1 talle antud delegeeritud volitusi, sealhulgas selliseid, mida veel ei kasutatud, tuleks automaatselt pikendada, kuna igal ajal võib tekkida vajadus muuta püsivate orgaaniliste saasteainete määrust, et kajastada muudatusi vastavalt artikli 4 lõikele 3 ja artikli 10 lõikele 2. Püsivate orgaaniliste saasteainete määruse rakendamisel tehakse edusamme, nagu ka tehnikas ja teaduses. Liidu õiguses tehtud ja konventsiooniga seotud muudatusi tuleb kajastada ja need nõuavad püsivate orgaaniliste saasteainete määruse lisade kohandamist. Seepärast on komisjonil tulevikus vaja võtta vastu täiendavaid delegeeritud õigusakte, et hoida õigusraamistik ajakohane.

Komisjon täidab püsivate orgaaniliste saasteainete määruse artikli 18 lõike 2 kohast aruandekohustust ning palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.